

İKİ YAŞINDAKİ BİR ÇOCUKDA ORTA KULAK MIYAZI

Zeynep Mısırlıgil*

Sevim Genç**

Sedat Erkuş***

Sinek larvalarının dokularda veya doğal boşluklarda parazitlenmesi olayına miyaz (myiasis) denir. Klinik açıdan bu miyazlar, larvaların insan vücudundaki yerleşme yerlerine göre adlandırılırlar. Göz miyazı, kulak-burun-boğaz miyazı, mide-barsak miyazı, urogenital sistem miyazı gibi.

Miyaz dipterlerinin erişkin ve larvalarının sağlık açısından önemi bilinen bir gerçektir. Buna karşın, yurdumuzda bu konuya gereken önem verilmediğinden, bütün yıl boyunca çevrede dolaşan sinekler, insan ve hayvanlarda çeşitli miyaz olgularına yol açmaktadır.

Kulak miyazı çok ender görülmektedir. Wohlfahrtia, Sarcophaga, Lucilia, Calliphora, Fannia, Phormia, Protophormia... gibi dipter larvaları akıntılı ve yara bulunan dış veya orta kulakda yerleşerek miyaz yapabilirler (3).

Yurdumuzda bugüne dek özellikle kulak miyazı ile ilgili yayınların sayısı her nekad az isede (2,5,6,8), gerçekde halkımızda daha sık olarak görülmektedir. Bunun nedeni, koşullarımızın enfeksiyona zemin hazırlayıcı tarzda olmasına karşın, yeterli önlemlerin alınmamasıdır.

Miyaz olgularının üzerinde durulması gereken bir sağlık sorunu olduğu kanısındayız. Bu açıdan iki yaşındaki bir çocukda Wohlfahrtia dipter larvasının yol açtığı kulak miyazı olgusunu değerlendirerek, bu konuyu huzurlarınıza getirmeyi bir görev bildik.

Olgu :

Hastamız Ankara ili Elmadağ ilçesinden iki yaşındaki bir erkek çocuktur. Fakültemiz Mikrobiyoloji ve Parazitoloji Kürsüsü Allerji bölümüne 21.9.1980 tarihinde baş vuran ailenin şikayeti, çocuğun yüzünde on gündür devam eden ka-

* A. Ü. Tıp Fakültesi Göğüs Hast. ve Tbc. Uzmanı, Allerjist

** A. Ü. Tıp Fakültesi Mikrobiyoloji ve Parazitoloji Doçenti

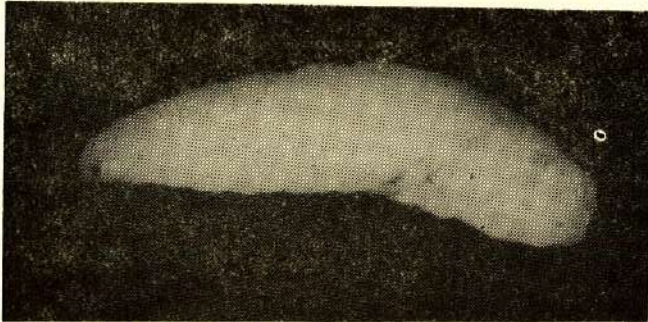
*** Eskişehir Ü. Tıp Fakültesi Kulak - Burun - Boğaz Uzmanı

şıntılı, sulantılı yaraların oluşması idi. Ayrıca çocuğun sürekli ağladığı, gece ve gündüz uykularının düzensiz olduğu anlatıldı. Sorgusunda bir yıldır sol kulaktan pürülan akıntının geldiği öğrenildi.

Hasta muayene edildiğinde; yüzde, sol kulak bölgesinde ödem, sol yanak üzerinde, çenede, dudakta eritemli, kaşıntılı püstüllü ve kurutlu lezyonlar görüldü. Sol kulakda dış kulak yoluna kadar taşan pürülan, kokulu akıntının geldiği ve bu akıntının içinde dış kulak yolundaki hareketli larvalar görülebiliyordu.

Fakültemiz KBB kliniğinde Zeiss marka pansuman mikroskopu altında aspiratörle pürülan akıntı ile birlikte 8 adet canlı larva penset yardımı ile çıkarıldı. Daha sonra kulağa % 2 Pantocain Sol. ile % 1'lik Adrenalin Sol. dan aynı oranlardaki karışımı damlatılarak aspire edildiğinde hipotimpaniumda iki adet larvanın cansız olduğu görülerek penset ile çıkarıldı. Kulak zarında total perforasyon mevcut idi. Orta kulak ve hipotimpaniumun mukozası ödemli, konjesyone ve larvaların travma izlerinin bulunduğu görüldü. Süpüratif orta kulak iltihabı için gerekli reçete verildi. Hastanın bir ay ve altı ay sonraki kontrollerinde başka larva olmadığı gözlemlendi.

Çıkarılan canlı ve çok hareketli olan larvalar % 70 lik alkol içeren şişelere alındı. Larvalar fakültemiz Parazitoloji laboratuvarında incelenmiştir. Makroskopik olarak larvanın boyu 14 mm. idi. Baş kısmının ince, arkasının küt olduğu izlendi. Mikroskopik olarak incelendiğinde, vücudunda uçları arkaya doğru kıvrılmış, kısa kitini dikenleri görüldü. Birinci halkanın iki adet büyük çengeli mevcuttu. Son halkadaki iki stigmanın yapısı ve stigma yarıklarının düz olmaları nedeni ile Sarcophagidae ailesinden Wohlfahrtia magnifica'ya ait 3. dönem larvaları olacağı kanısına varıldı. (Resim 1)

Resim 1 : Wohlfahrtia magnifica'nın 3. dönem larvası, X 5 kez büyütme.

TARTIŞMA

Gür.ümüze kadar değişik dipter larvalarının yaptıkları çeşitli miyaz olguları bildirilmiştir (4,7,9). Kulak miyazı ile ilgili yayın sayısı oldukça azdır.

Yurdumuzda *Wohlfahrtia magnifica*'nın evcil hayvanlardaki rolünü ilk kez Kurtpınar 1950 yılında göstermiştir (1). Kurtpınar ve ark. 1972 yılında da bu dipter larvasının meydana getirdiği otomyiasis olgularını bildirmişlerdir (2). Başka bu tip larvanın yol açtığı miyasis olgusuna ait bir yayına rastlamadık. Yayın sayısının az olmasına karşın, miyasis olgularının görülme sıklığının az olmadığı bir gerçektir.

Kulakda miyasis olabilmesi için mutlaka bir süpürasyonun olması gerekir. Sağlam kulakda asla görülmez. Özellikle kırsal bölgede yaşayanlarda tedavisi ihmal edilmiş kulakdaki süpürasyonlarda dipter larvalarını aramak yararlı olur kanısındayız.

Bizim olgumuzda da bir yıldır kulakda iltihap olduğu, tedavisinin ihmal edildiği ve sonuç olarak larvaların gelişmesi için uygun bir ortamın olduğu görülmektedir. İki yaşındaki olgumuzda bu dipter larvalarının sağlam dokuyu parçalayarak kulağı tamamen fonksiyon dışı bırakmış olduğu saptandı. Bu sağlık sorunumuzun önemini bir kez daha vurgulamak yerinde olur kanısındayız. Böyle önem taşıyan bir hastalık etkenleri olan sineklerle mücadeleye gereken önemin verilmesi özlemle beklenmektedir.

ÖZET

Yurdumuzda *Wohlfahrtia magnifica* dipterinin 3. dönem larvasının yaptığı bir orta kulak miyasis olgusu bildirilmiştir.

SUMARY

A case of Median Auricular Myiasis in a Child Two Years Old

A case of myiasis auricularis media which is caused by the third stage larvae of *Wohlfahrtia magnifica* is reported in Turkey.

KAYNAKLAR

- 1 - Kurtpınar H : Spesifik bir myiasis amili olan Wohlfahrtia magnifica (Schiner 1862) nin, Türkiye'de ehli hayvanlardaki rolü, Türk Vet Dern 49-50 : 349, 1950
- 2 - Kurtpınar H, Gür H : Yurdumuzda Wohlfahrtia magnifica (Schin.) (Diptera : Sarcophagidae) larvalarının meydana getirdiği ilk otomiasis vakası, Diyarbakır Tıp Fak Mec 1 : 126, 1972
- 3 - Merdivenci A : Medikal Entomoloji, 1973, Hilâl Mat Koll Şti İstanbul, sayfa : 138-149
- 4 - Merdivenci A, Dolgay M : Türkiye'de insanda bir yalancı göz miyazı «Pseudo d'ophtalmiyasis» olgusu, Cerrahpaşa Tıp Fak Der 2 : 212, 1971
- 5 - Merdivenci A, Şenocak F : İnsanda bir orta kulak miyazı vakası, İstanbul Tıp Fak Mec 32 : 317, 1969
- 6 - Özipek BF : Kulak kurtlanması, Dirim 53 330, 1978
- 7 - Poindexter HA : Clinical myiasis, J Nath Med Assoc 71 : 1221, 1979
- 8 - Şahin Z : 7 kulak miyazı vakası hakkında, 14. cü Ulusal KBB kongre tutanağı 1979, sayfa : 224
- 9 - Şenocak F, Merdivenci A : Dış kulak canlı yabancı cisimleri, Türk Otolareng Arş 8 : 9, 1970